

2015-12-16

Stora utmaningar kvarstår efter 20 års psykiatrisatsningar

De senaste tjugo årens psykiatrisatsningar har bidragit till utveckling på flera områden. Men trots att 16 miljarder kronor tillförts under tjugo år kvarstår stora utmaningar och nya har tillkommit. Det är också oklart hur satsningarna direkt har påverkat patienter och brukare. Det framkommer i den utvärdering Myndigheten för vård- och omsorgsanalys överlämnar till regeringen.

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys (Vårdanalys) har haft regeringens uppdrag att följa upp tjugo år av statliga satsningar kring psykisk hälsa.

– Satsningarna har bidragit till att synliggöra situationen för personer med psykisk ohälsa och har lett till en positiv utveckling inom vissa områden. Exempelvis har stödfunktioner som personliga ombud utvecklats och patient-, brukar- och anhörigorganisationernas ställning har stärkts, säger Carl Lundgren, utredare vid Vårdanalys.

Det är ändå i stor utsträckning oklart hur satsningarna direkt har påverkat patienter och brukare eftersom målen har varit otydliga och svåra att följa upp. Datakällor för uppföljning har saknats och tidigare utvärderingar har inte fokuserat på effekterna av insatserna ur ett patientperspektiv.

Trots satsningarna kvarstår även stora utmaningar kring psykisk ohälsa, exempelvis att förekomsten av psykisk ohälsa har ökat, att det brister i personcentrering och samverkan och att samhällskostnaderna är stora. Omkring 40 procent av de samlade sjukförsäkringskostnaderna kan hänföras till psykisk ohälsa.

– För att möta utmaningarna är det nödvändigt att fokus flyttas från de relativt begränsade statliga satsningarna till att hela samhällets resurser används på ett mer effektivt sätt. Det är därför angeläget att andra aktörer än staten, exempelvis kommuner, landsting, myndigheter, skola, arbetsgivare och det civila samhället, också prioriterar att förbättra den psykiska hälsan, säger Fredrik Lennartsson, myndighetschef vid Vårdanalys.

Rapporten *Psykisk hälsa – ett gemensamt ansvar. Lärdomar från PRIO och tidigare statliga satsningar sedan 1995* (2015:10) finns att läsa och ladda ner på www.vardanalys.se.

För mer information, kontakta Vårdanalys:
Eva Blizzard, kommunikationsansvarig
Tel: 08-690 41 27
E-post: eva.blizzard@vardanalys.se

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys har till uppdrag att analysera och följa upp vården, tandvården och omsorgen utifrån ett patient-, brukar- och medborgarperspektiv. Vårdanalys är en myndighet under regeringen, men är oberoende i förhållande till dem som myndigheten granskar, exempelvis vårdaktörer, landsting och andra myndigheter. Myndighetens övergripande uppdrag är att driva på utvecklingen i vården och omsorgen.